

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.9.2009
KOM(2009) 466 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG
EUROPA-PARLAMENTET**

En integreret havpolitik for en bedre forvaltning i Middelhavsområdet

DA

DA

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

En integreret havpolitik for en bedre forvaltning i Middelhavsområdet

1. INDLEDNING

Den omfattende offentlige høring, der fandt sted i 2007 forud for vedtagelsen af en integreret EU-havpolitik, støttede ideen om, at det er muligt at udvide de økonomiske havrelaterede aktiviteter samtidig med, at der opretholdes et højt miljøbeskyttelsesniveau, og at en forsvarlig forvaltning og tværgående ordninger kan give fordele for begge.

Middelhavet er et iøjnefaldende eksempel på en havregion, hvor menneskets havrelaterede aktiviteter kunne give større økonomisk udbytte med langt færre virkninger for økosystemet. Virkeligheden ser imidlertid anderledes ud: der er over tyve kyststater med forskellige niveauer af økonomisk udvikling og administrativ kapacitet og en række vigtige politiske uoverensstemmelser, herunder afgrænsningen af territorialfarvande og havområder. Til forskel fra andre halvlukkede have som Østersøen og Sortehavet er en stor del af Middelhavet stadig et højsøområde, som giver specifikke forvaltningsproblemer.

Syv af kyststaterne er EU-medlemslande, to er kandidatlande, og tre er potentielle kandidatlande, som er omfattet af EU's udvidelsespolitik. Resten har stærke og veletablerede forbindelser med EU, hovedsagelig gennem den europæiske naboskabspolitik. Alle med én undtagelse er medlemmer af Middelhavsunionen.

I denne meddelelse sættes der fokus på de ordninger og værktøjer, der skal iværksættes for at opnå en integreret strategi for forvaltning af de maritime aktiviteter i Middelhavsområdet. Den er et supplement til de forskellige sektorbestemte tiltag, som EU fremmer i Middelhavsområdet. Medens den integrerede havpolitik hovedsagelig gælder for medlemsstaterne, er denne meddelelse en opfordring til et overordnet og udbygget samarbejde med ikke-EU-partnere i Middelhavsområdet på de mest hensigtsmæssige niveauer.

2. DE VÆSENTLIGSTE UDFORDRINGER

Middelhavet tegner sig for 30 % af den globale søbårne handel udtrykt i mængde fra eller til de over 450 havne og terminaler og en fjerdedel af den søbårne olietransport på verdensplan. Ved dets kyster bor der over 150 millioner mennesker, og dette tal fordobles i turistsæsonen. Halvdelen af EU's fiskeflåde er aktiv her; det drejer sig hovedsagelig om mindre både og ikke-industrielt fiskeri samt en stadig voksende akvakulturproduktion i havet. Trykket på fiskebestandene udøves også af fartøjer fra det sydlige Middelhav og ikke-EU-lande.

Denne intensive belastning fra de økonomiske aktiviteter i Middelhavets økosystem vokser uafbrudt. Sektoren påvirkes i alvorlig grad af den nuværende økonomiske krise, men det forventes, at søfarten på sigt vil fortsætte med at ekspandere som følge

af det øgede behov for befording af passagerer, turister og varer, herunder energi. Krydstogsturisme har f.eks. været i rivende udvikling, og de vigtigste Middelhavshavne modtager over 1 mio. krydstogsturister om året. Der udvikles infrastruktur, turisme og fritidsfaciliteter ved de allerede tætbefolkede og bebyggede kyster (i adskillige kystområder i Italien, Frankrig og Spanien overstiger bebyggede områders dækning af en 1 kilometer bred kyststrækning allerede 45 %).

Denne stadig voksende udvikling har resulteret i en stadig omsiggribende miljøforringelse. Det sårbare havmiljø i Middelhavet skal klare en foruroligende kombination af forurening fra kilder på land og skibe, affald, virkninger for biodiversiteten, overfiskeri og kystforringelse. Middelhavet blev under Marpolkonventionen udpeget som 'særligt område' med hensyn til olie i 1983 og med hensyn til affald i maj 2009¹. Middelhavsunionen har blandt de højest prioriterede opgaver sat fjernelse af forurening fra Middelhavet². Kysten og dens unikke kultur- og naturarv med over 400 Unesco-lokaliteter er udsat for en stadig voksende belastning.

Middelhavsområdet er af Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer blevet udpeget som et "hot spot" og er særlig udsat, hvad angår oversvømmelser, kysterosion og yderligere jordforringelse³, hvilket understreger behovet for finde midler til at øge tilpasningen til klimaændringerne. Den ulovlige søbårne immigration er også et kæmpeproblem i området; det kræver samarbejde mellem Middelhavsområdets partnere for at løse problemet og forhindre tab af menneskeliv.

3. BEDRE HAVFORVALTNING

For at imødekomme de ovenfor nævnte udfordringer må der findes en løsning på to væsentlige svagheder i forvaltningen. For det første: i de fleste Middelhavslande gennemføres de forskellige sektorpolitikker af hver sin administration, og også de internationale aftaler gennemføres med hver sit regelsæt; derfor er det svært at få et overblik over havaktiviteternes samlede virkninger, også for Middelhavet. For det andet: størstedelen af havarealet udgøres af højsøområde, og det gør det vanskeligt for kyststaterne at planlægge, tilrettelægge og regulere de aktiviteter, der direkte påvirker deres territorialfarvande og kyster. Kombinationen af disse to faktorer gør, at der opstår situationer, hvor politikker og aktiviteter har tendens til at udvikle sig i hver sin retning uden ordentlig koordinering af de aktiviteter, der påvirker såvel havet som de lokale, nationale, regionale og internationale aktører. Hertil kommer de andre aspekter, der er væsentlige for god forvaltning – inddragelse af interesseparter, gennemsigtighed i beslutningstagningen og gennemførelse af vedtagne regler.

3.1. Middelhavslandenes rolle

Udviklingen af en strategisk og overordnet tilgang på nationalt plan er grundlaget for en integreret havpolitik⁴. Middelhavsområdets medlemsstater tilskyndes til at videreføre arbejdet med at udarbejde deres egne integrerede havpolitikker. For at

¹ Marpolkonventionens bilag I (olie) og V (affald).

² Pariserklæringen af 13.7.2008 og tilknyttede henvisning til 'Horizon 2020'-tiltaget.

³ SEK(2008) 2868.

⁴ KOM(2008) 395.

fremme udvekslingen af bedste praksis har Kommissionen oprettet et system, hvor man deler oplysninger og kan følge udviklingen i dokumenter⁵.

Nogle medlemsstater har allerede truffet konkrete skridt i retning af en forbedret forvaltning af havrelaterede aktiviteter. Der kræves imidlertid en yderligere indsats, navnlig oprettelse af specifikke beslutningsstrukturer med beføjelser til at koordinere de forskellige sektorpolitikker.

Kommissionen vil

- foreslå medlemsstaternes "High Level Focal Points" regelmæssigt at sætte Middelhavsområdet på dagsordenen for at drøfte udviklingen i en integreret havpolitik
- tilskynde medlemsstaterne til at udveksle bedste praksis inden for integreret havforvaltning, navnlig gennem programmerne for europæisk territorielt samarbejde i Middelhavsområdet.

Da Middelhavet er et halvlukket område, kræver havaktiviteternes grænseoverskridende virkninger, at der er større samarbejde med de Middelhavslande, der ikke er EU-medlemsstater. Ovennævnte informationsudveksling skal udvides til at omfatte ikke-medlemsstater, der er interesseret i en integreret tilgang. Med henblik herpå kunne ikke-EU-lande opfordres til at udpege kontaktpersoner, der, når det findes hensigtsmæssigt, kunne deltage i drøftelserne på højt plan af emner, der vedrører hele Middelhavsområdet. Samarbejdet om integreret havpolitik og bedre havforvaltning vil også bygge videre på det nuværende multilaterale samarbejde, Middelhavsunionen, de eksisterende bilaterale aftaler og det regionale samarbejde i den europæiske naboskabspolitik og i forbindelserne med kandidatlande og potentielle kandidatlande.

Kommissionen har besluttet at:

- oprette en arbejdsgruppe om integreret havpolitik med henblik på at indlede drøftelserne og udvekslingen af bedste praksis med de lande i Middelhavsområdet, der ikke er EU-medlemsstater
- yde teknisk bistand under Det Europæiske Naboskabs- og Partnerskabsinstrument⁶ til de Middelhavspartnere, der udtrykker interesse for en integreret tilgang til maritime anliggender og derved øge opmærksomheden herom og hjælpe med at fastsætte mål og gennemførelsesordninger.

3.2. Forvaltning af havarealet

De Forenede Nationers havretskonvention (Unclos) fra 1982 indeholder rammerne for de fleste havaktiviteter og afspejler på mange områder den internationale

⁵ Link: http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/governance_memberstates_en.html
http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/memberstates_en.html

⁶ Det regionale strategidokument (2007-2013) for Euro-Middelhavspartnerskabet.

sædvaneret. Alle Middelhavsområdets kyststater med undtagelse af Tyrkiet, Syrien, Israel og Libyen har ratificeret den.

I øjeblikket udgøres Middelhavsområdets havareal hovedsagelig af højsøområder. Omkring 16 % af havarealet udgøres af territorialfarvande, og 31 % udgøres af diverse havområder, som andre kyststater ofte bestrider enten på grund af det pågældende områdes udstrækning eller kravets gyldighed⁷.

Det betyder, at en stor del af Middelhavsområdet ligger uden for kyststaternes jurisdiktion eller suveræne rettigheder. Følgelig har disse stater ikke hævdvundne og håndhævelsesmæssige beføjelser til på en overordnet måde at regulere menneskets aktiviteter uden for disse områder, herunder hvad angår beskyttelse af havmiljøet, og hvordan fiskeri og udvikling af energikilder gennemføres. Uden for disse områder kan stater kun vedtage forskrifter, der vedrører deres egne statsborgere og fartøjer. Nogle tiltag kan gennemføres i fællesskab inden for regionale konventioners rammer om beskyttelse af havmiljøet og bevaring og forvaltning af levende ressourcer, selv om der stadig er problemet med håndhævelse af trufne beslutninger, herunder over for tredjestater, der ikke er part i de pågældende konventioner.

Det skyldes, at problemerne i Middelhavsområdet omkring grænserne mellem nabostater er forbundet med komplekse og politisk følsomme uoverensstemmelser i et område, der ikke er bredere end 400 sømil. Denne situation står i skarp kontrast til situationen i andre halvlukkede have i EU, som f.eks. Østersøen, hvor de fleste lande har løst afgrænsningsproblemerne på grundlag af den internationale havretskonvention og blevet enige om deres havarealer.

Hvad angår det multilaterale samarbejde, gælder de internationale og regionale aftaler om regulering af maritime aktiviteter med nogle få undtagelser kun for én sektor. Kommissionen har iværksat en undersøgelse med det sigte at bestemme de væsentligste hindringer for ratifikation og gennemførelse af samt overensstemmelse med beslutninger truffet under aftaler og af organisationer for maritime anliggender i Middelhavsområdet, og mulighederne for et bedre multilateralt samarbejde og hjælp hertil.

Hvis der skal gøres fremskridt i retning af en tværsektoriel tilgang til havanliggender, er det nødvendigt med et mere overskueligt overblik over disse organisationers arbejde, herunder om de bestemmelser, som disse organer har vedtaget eller tilskyndet til, overvåges systematisk og gennemføres i deres helhed. Der kræves tilsvarende større klarhed med hensyn til kyststaternes rolle og ansvar, navnlig om forvaltningen af havområder sker ud fra en bæredygtighedsvinkel.

I betragtning af de forskellige politiske og økonomiske forhold kunne der tilskyndes til en bedre forvaltning af havarealet på subregionalt plan. Der opnås navnlig fremskridt i denne henseende, når nabostater bliver enige om at afgrænse deres fælles

⁷

Hvad angår vandsøjlen, har fem kyststater gennemført lovgivning, der erklærer et sammenhængende bælte på 12 sømil grænsende til deres søterritorium som deres, hvad angår håndhævelse af told-, skatte-, immigrations- og sundhedslove og -bestemmelser. Fem kyststater har udpeget et arkæologisk område grænsende til søterritoriet med henblik på beskyttelse af den undersøiske kulturarv. Fire kyststater har udpeget områder som fiskebeskyttelsesområder, og tre stater har etableret miljøbeskyttelsesområder. Fem kyststater har proklameret eksklusive økonomiske zoner (de såkaldte 'EEZ'), hvor kyststaten nyder suveræne rettigheder med hensyn til levende og ikke-levende havressourcer.

søgrænse eller forvalter deres levende og ikke-levende ressourcer effektivt i fællesskab. Interesseparter har allerede gjort regeringer og internationale institutioner opmærksomme på, hvor presserende det er at gøre fremskridt med hensyn til disse aspekter.

Kommissionen vil:

- støtte strukturerede og uformelle drøftelser blandt Middelhavets kyststater på møder på højt plan og i akademiske og øvrige internationale organisationer med henblik på at forbedre forvaltningen af havarealet, også på subregionalt plan
- fremlægge en oversigt over gældende aftaler og organisationer inden for maritime anliggender i Middelhavsområdet
- fremsætte henstillinger med henblik på et bedre tværsektorielt samarbejde mellem eksisterende aftaler og organisationer
- fortsat tilskynde til ratificering og en samordnet gennemførelse af De Forenede Nationers havretskonvention i bilaterale forhold
- lancere en lønsomhedsanalyse af oprettelse af diverse havområder.

3.3. Større inddragelse af interesseparter

Et kendetegn ved integreret havpolitik har fra starten været en omfattende inddragelse af interesseparter. Civilsamfundet ønsker en bedre dialog på regionalt plan som et virkemiddel til at forbedre forvaltningen af Middelhavet. Der blev for nyligt oprettet et regionalt konsulentråd (RAC) i Middelhavsområdet, der samler interesseparterne fra fiskerisektoren.

Inddragelse af interesseparter vil fortsat have høj prioritet i gennemførelsen af en integreret havpolitik i Middelhavsområdet.

Kommissionen vil:

- tilskynde interesseparternes fora til regelmæssigt at behandle aspekter af Middelhavsområdet med henblik på at foreslå prioriterede emner til en integreret havpolitik på havområdeplan
- undersøge mulighederne for bedre at samle interesseparterne fra alle kyststater.

4. TVÆRGÅENDE VÆRKTØJER TIL EN INTEGRERET HAVFORVALTNING

En bedre havforvaltning skal ledsages af tværgående værktøjer, der kan generere yderligere potentiale for økonomisk vækst på havet og sikre miljøbeskyttelsen og en bedre fremtid for kystgenes beboere.

4.1. Arealplanlægning og strategier for havet

Om end de i øjeblikket er påvirket af den økonomiske krise, forventes det, at de maritime aktiviteter i Middelhavet vil vokse, fra søfart til udvikling af vedvarende energikilder og turisme. Maritim fysisk planlægning sikrer en bedre udnyttelse af Middelhavets vækspotentiale samtidig med en god miljøtilstand og en deraf følgende optimering af udbyttet.

Maritim fysisk planlægning er et effektivt forvaltningsværktøj, der anvender en økosystembaseret forvaltning under hensyntagen til havaktiviteternes indbyrdes forbundne virkninger, arealanvendelseskonflikter og bevaring af marine levesteder. Kommissionens meddelelse fra 2008 om en køreplan for maritim fysisk planlægning⁸ indeholder en række principper for udvikling i medlemsstaterne af maritim fysisk planlægning, og den kan også være nyttig i en bredere sammenhæng i forbindelse med Middelhavet.

I sammenligning med andre havområder anvendes maritim fysisk planlægning i Middelhavsområdet kun i ringe udstrækning, muligvis på grund af de meget 'følsomme' proklamerede havområder og grænsetrækninger. Disse problemer skal løses og give plads til udvikling af fysisk planlægning på passende niveauer.

EU-medlemsstaterne er blevet enige om at opnå en god miljøtilstand i havene inden 2020⁹ ved hjælp af "integrative havstrategier", der anvender en økosystembaseret tilgang til menneskets aktiviteter, der har virkninger for havet, og som er tæt knyttet til maritim fysisk planlægning. Nøglen til en integreret havpolitik i Middelhavsområdet er netop opfyldelse af sådanne forpligtelser, i givet fald i samarbejde inden for de regionale havkonventioner (navnlig Barcelonakonventionen og Den Almindelige Kommission for Fiskeri i Middelhavet (GFCM)) eller på subregionalt plan. 'Middelhavsforordningen'¹⁰ sigter desuden allerede mod en integreret økosystembaseret tilgang til fiskeforvaltning. Denne tilgang vil blive yderligere fremmet i forbindelse med den kommende reform af EU's fælles fiskeripolitik¹¹.

Kommissionen vil:

- iværksætte en undersøgelse af maritim fysisk planlægning i Middelhavsområdet for at bestemme områder, hvor den kan anvendes, analysere eventuelle hindringer herfor og sætte fokus på ansvaret for dens anvendelse i specifikke subregioner eller havområder
- efterfølgende lancere et projekt for at afprøve anvendelsen af maritim fysisk planlægning på subregionalt plan og tilskynde til konkrete grænseoverskridende metoder
- gennem en fælles gennemførelsesstrategi hjælpe medlemsstaterne med at opfylde deres forpligtelser i henhold til rammedirektivet om havstrategi i forbindelse med deres egne havstrategier, herunder en omfattende vurdering i 2010 af havområder og anvendelserne heraf.

⁸ KOM(2008) 791.

⁹ Direktiv 2008/56/EF af 25.6.2008.

¹⁰ Rådets forordning (EF) nr. 1967/2006 af 21.12.2006.

¹¹ KOM(2009) 163.

4.2. Integreret forvaltning af kystområder og øer

Klimaændringer, havneudvikling, turisme ved kysterne og investeringer i forbindelse hermed, bekymringer med hensyn til beskyttelsen af den maritime kultur- og naturarv og havmiljøet, herunder Natura 2000-lokaliteter, kræver alle en integreret tilgang til forvaltningen af Middelhavets kystområder. Kommissionen er forpligtet til at sikre, at tilpasningen til klimaændringer har den nødvendige høje prioritering i kyst- og havområder, som det var anført i hvidbogen¹².

Bestræbelserne på at sikre den maritime kultur- og naturarv i et forsvarligt samspil med økonomiske og miljømæssige interesser vil fortsætte gennem de eksisterende virkemidler, som "fremtrædende europæiske rejsemål"-tiltaget (EDEN) og EU's kulturarvspris/Europa Nostra-prisen. I denne henseende findes der et enormt potentiale for yderligere udvikling i hele Middelhavsområdet, der er så rig på kulturer.

Tværgående forvaltningsredskaber kan hjælpe Middelhavets kystregioner til en bedre samfundsmæssig, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed på en integreret måde. Medlemsstaterne i Middelhavsområdet er i gang med at udarbejde strategier for integreret kystforvaltning, og EU har for nylig underskrevet det første retlige instrument om integreret kystforvaltning, der blev vedtaget inden for rammerne af Barcelonakonventionen¹³.

Det er imidlertid nødvendigt med en yderligere indsats for bl.a. at fremme samarbejdet mellem forvaltningen af offshore-udvikling og de hermed forbundne landbaserede udviklinger (grænsen mellem land og hav). Dette er særlig relevant for øer, fordi de er så afhængige af forbindelserne til omverden. Medlemsstaterne tilskyndes i denne forbindelse til at udarbejde integrerede strategier for at klare ø-regionernes særlige problemer og oprette en ordening for udveksling af bedste praksis. Videngrundlaget om fremgangsmåder inden for integreret kystzoneplanlægning i Middelhavsområdet har også behov for at blive udbygget.

Ved fortsat at fremme en kohærent tilgang på tværs af grænsen mellem land og hav i en økosystembaseret tilgang skulle udviklingen af en integreret havpolitik for Middelhavet puste nyt liv i udnyttelsen af potentialet i kystzoneforvaltning.

¹² KOM(2009) 147.

¹³ Protokol om integreret kystforvaltning i Middelhavsområdet, underskrevet i Madrid, Spanien, den 21. januar 2008.

Kommissionen vil:

- oprette en internetbaseret fortegnelse over værktøjer til integreret kystzoneforvaltning, bedste praksis og casestudies med henblik på at fremme gennemførelsen heraf
- under EU's 7. rammeprogram støtte udviklingen af videnbasen om kystzoneforvaltning i Middelhavet med særlig fokus på internationalt samarbejde
- afprøve mulighederne for at styrke grænsefladen mellem land og hav, navnlig ved at forbinde fysisk planlægning til lands og på havet gennem tiltag inden for maritim fysisk planlægning som foreslået under 4.1.

4.3. Fremme af videnbaserede tiltag

Udviklingen af bæredygtige maritime økonomier og en effektiv kystforvaltning kræver værktøjer, der bygger på det bedste videnskabelige videngrundlag.

Det er nødvendigt med regelmæssig indsamling af basisoplysninger for at vurdere havenes miljøtilstand og mulige udbytte af naturlige ressourcer. Kommissionen vil fortsat fremme den vigtige videnskabelige rådgivning og dataindsamling i forbindelse med den fælles fiskeripolitik og miljølovgivning i Middelhavsområdet. Man vil ligeledes undersøge mulighederne for at udbygge samarbejdet om indsamling af basisoplysninger med Middelhavsområdets ikke-EU-lande gennem fælles programmer og kapacitetsopbygning.

Den nylige EU-strategi for havforskning¹⁴ sigter mod at fremme større effektivitet og fremragende resultater gennem integreret forskning. Det erkendes ligeledes, at det er vigtigt at udbygge det internationale videnskabelige samarbejde som et vigtigt værktøj til integreret forvaltning af maritime aktiviteter i de have, vi deles om at udnytte. Gennemførelsen heraf i Middelhavsområdet videreføres som grundlag for en bedre integreret forvaltning. Det er nødvendigt at udbygge den marine forskningsinfrastruktur, den integrerede forsknings- og teknologiudviklingsindsats gennem maritime klynger og teknologiske fora såvel som synergi mellem medlemsstaterne og regionerne for at finde sammenhængende løsninger for at udnytte havenes fulde økonomiske potentiale med en økosystembaseret tilgang. Navnlig bør udviklingen af tværfaglige havbundsundersøgelser, der kan hjælpe med til at forstå og overvåge flodbølgerisikoen, videreføres.

Kommissionen er desuden i færd med at udvikle et europæisk havobservations- og havdatanetværk (Emodnet) med henblik på en bedre videninfrastruktur uden hindringer for opdagelse af, adgang til og anvendelse af data. Der er ved at blive udarbejdet et europæisk havatlas for at øge opmærksomheden omkring havene og udvikle en fælles identitet i havområder. Disse værktøjer vil dække hele Middelhavsområdet.

¹⁴ KOM(2008) 534.

Kommissionen vil:

- lægge særlig vægt på Middelhavsområdet ved oprettelsen af et integreret Era-Net (europæisk forskningsområdenetværk), der sigter mod større koordinering i havforskning mellem medlemsstaterne
- fastlægge en langsigtet strategisk ramme for videnskabeligt samarbejde i Middelhavet som helhed, for at havforskningssamarbejdet kan udvikle sig med en velstruktureret dagsorden og løse fælles problemer
- udvikle en større tværtematisk forskningsindsats under EU's 7. rammeprogram med henblik på at integrere viden om Middelhavet i alle relevante fagområder.

4.4. Integreret overvågning med henblik på et sikrere havområde

Det er nødvendigt at overvåge de maritime aktiviteter for at nå frem til en sund forvaltning af søfartsaktiviteterne og løse væsentlige sikkerhedsproblemer i Middelhavsområdet.

Det er i denne forbindelse væsentligt, at medlemsstaterne nøje overholder EU-forskrifterne om sikkerhed til søs og kapacitetsopbygning i Middelhavsparterlandenes maritime forvaltninger og havnemyndigheder for at forebygge ulykker og forurening fra skibe, herunder ulovlig olieudledning. Det EU-finansierede regionale Safemed-projekt inden for maritim sikkerhed og beskyttelse af havmiljøet bidrager til at fylde de forskriftsmæssige og strukturelle huller mellem medlemsstaterne og partnerlandene i Middelhavsområdet. Kommissionen vil desuden foreslå, at Det Europæiske Søfartssikkerhedsagentur (Emsa) indleder et teknisk samarbejde med Middelhavspartnere, herunder om forureningsulykker, ved at stille forureningsbekæmpende fartøjer til rådighed¹⁵. Hvad angår overvågning af skibenes bevægelser, kunne man overveje at udvide Middelhavets regionale server i det automatiske identificeringssystem (AIS).

Frontex har i de seneste år udvidet den støtte, det yder de Middelhavsmedlemsstater, der er udsat for en overvældende ulovlig immigration¹⁶. Kommissionen vil gennem dialog og finansiel støtte til partnerlande i Middelhavsområdet tilskynde til, at disse i højere grad inddrages i det arbejde, som Frontex udfører i Middelhavsområdet. Hvad angår retshåndhævelsen i forbindelse med narkotikasmugleri, udvides samarbejdet i forbindelse med "Maritime Analysis and Operations Centre – Narcotics" (MAOC-N) og "*Centre de Coordination pour la Lutte Anti-Drogue en Méditerranée*" (CeCLAD-M).

Overvågningen til søs har hidtil ofte fundet sted på sektorplan og været kendetegnet ved dobbeltarbejde med dataindsamling på nationalt plan og af forskellige myndigheder. Et af hovedformålene med den integrerede havpolitik er i denne

¹⁵ KOM(2009) 301.

¹⁶ Det Europæiske Råd udtrykte på mødet den 19. juni 2009 sin bekymring vedrørende den ulovlige immigration med ordene: " Den seneste tids hændelser i Cypern, Grækenland, Italien og Malta er en understregning af, at det haster med at øge bestræbelserne på at forhindre og bekæmpe ulovlig indvandring på en effektiv måde ved EU's søgrænser mod syd ...".

forbindelse at integrere den maritime overvågning ved at fremme dataudveksling og fremme samarbejdet mellem de nationale myndigheder, der er ansvarlige for overvågningen til havs¹⁷ uden at påvirke deres opgaver og kompetencer som fastsat i fællesskabslovgivningen og de nationale bestemmelser. Dette kunne ikke blot forbedre det overordnede overvågningsniveau, hvad angår dataindsamling og -behandling, og derved også muliggøre en bedre koordineret indsats til havs eller i havnene, men også reducere overvågningsomkostningerne ved at udnytte uudnyttede stordriftsfordele. Inddragelse af Middelhavspartnerlandene i integreringen af overvågningen til havs fortjener yderligere opmærksomhed.

Kommissionen:

- lancerer et pilotprojekt for at forbedre samarbejdet mellem de nationale myndigheder i Middelhavsområdets medlemsstater med ansvar for overvågning til havs, overvågningsoperationer og informationsudveksling mellem havnemyndigheder
- fremlægger en række principper for integreret maritim overvågning i EU i en kommende meddelelse med henblik på gradvis at gå bort fra en sektorbestemt og over til en integreret tilgang til maritim overvågning på EU-plan og på nationalt plan.

5. KONKLUSION

Udfordringerne i Middelhavsområdet kræver en samlet og især integreret indsats, der tager sit udgangspunkt i en bedre havforvaltning. Det er i særdeleshed relevant, når det drejer sig om den stadig voksende efterspørgsel efter naturressourcer og belastning af havmiljøet såvel som det fortsatte behov for jobskabelse i de maritime sektorer og regioner.

En integreret tilgang til havanliggende bør selvfølgelig ikke underminere de værktøjer og målsætninger, der allerede er indført til at fremme specifikke havrelaterede områder. Den søger derimod at tilvejebringe det nødvendige tværgående forvaltningsperspektiv og -værktøj for at minimere virkningerne og optimere effektiviteten og udbyttet.

Kommissionen opfordrer derfor Rådet og Europa-Parlamentet til:

- at tilslutte sig de målsætninger og tiltag, som denne meddelelse indeholder, og
- at støtte den foreslåede tilgang inden for deres respektive ansvarsområder.

¹⁷ SEK(2008) 2737 og KOM(2008) 68.